

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13P/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121202143
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Pravda
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121202143.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom Mgr. Petrom Pravdom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. J., K.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matka: Q. J., K.. XX.XX.XXXX, I. O. Z.Á. XXX/XX, W. L., zast.: JUDr. Barbora Petrovič, advokátka so sídlom, Hlavná 44, Trnava, a otec: Q. F., K.. XX.XX.XXXX, I. O. T. X. XXXX/X, I., I.Č.. Ú.B. Z., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného zamietal.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 13.04.2021 sa otec domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zníži jeho vyživovaciu povinnosť zo sumy 150 eur na sumu 10 eur mesačne, a súčasne mu umožní splácať zameškané výživné splátkou vo výške 10 eur mesačne. Svoj návrh na zníženie výživného odôvodnil tým, že sa od 08.01.2021 nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody, od 16.03.2021 je aj pracovne zaradený, jeho príjem predstavuje 50 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť si plní aj voči svojmu druhému dieťaťu.
2. Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila. Uviedla, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody vlastným pričinením, kam sa dostal svojim nerozvážnym konaním. Svoju vyživovaciu povinnosť si neplnil riadne ani pred jeho nástupom na výkon trestu odňatia slobody.
3. Kolízny opatrovník žiadal návrh zamietnuť, nakoľko nie je súladný so záujmom maloletého.
4. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami účastníkov konania, lustráciou rodičov v Registri obyvateľov a Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v ZVJS, výpisom z LV č. XXXX, listinami obsahnutými v spise sp. zn. 27P/40/2020 pričom zistil nasledovný skutkový stav:
5. Maloletý W. je dieťaťom rodičov uvedených v záhlaví tohto rozhodnutia. Výkon rodičovských práv a povinností bol k maloletému naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 27P/40/2020-41 zo dňa 28.09.2020, ktorým súd chválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne. Otec sa od 08.01.2021 nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody, od 16.03.2021 je pracovne zaradený s príjmom 50 eur mesačne, vlastní byt v Trnave, okrem maloletého W. má vyživovaciu povinnosť aj voči maloletému Q. F., K.. XX.XX.XXXX.

6. Podľa ust. § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa ust. § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8. Podľa ust. § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

9. Podľa ust. § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa ust. § 77 ods. 1 veta prvá a druhá ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

12. Podľa ust. § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Podľa ust. § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa ust. § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa ust. § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

17. Podľa ust. § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa ust. § 232 ods. 2 až 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.(2) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.(3) Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.(4)

19. Základné pravidlá pre určenie výšky výživného, obsiahnuté v citovanom ust. § 75 ods.1 ZR, sa vzťahujú na všetky druhy vyživovacích povinností. Ide o všeobecnú právnu úpravu, ktorá platí pokiaľ nie je ustanovené pri konkrétnych vyživovacích povinnostiach inak. Konkrétna výška výživného je ovplyvnená faktormi jednak na strane oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane povinného sa prihliada okrem iného aj na zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania, ak sa preukáže, že to bol povinný, kto sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. Rovnakým spôsobom súd zohľadní skutočnosť, ak sa povinný vzdá bez vážneho dôvodu majetkového prospechu alebo ak povinný berie resp. preberal na seba neprimerané majetkové riziká. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného musí súd postupovať veľmi prísne a zohľadniť všetky

relevantné okolnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Treba mať zároveň na pamäti, že v konaní starostlivosti o maloletých platí vyhládavací princíp. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že sa pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potencionálnych príjmov. Teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamestnanie, zdravotný stav, schopnosti, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce a pod.).

20. V predmetnej veci sa otec nachádza v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Uvedená skutočnosť nemá vplyv na posudzovanie vyživovacej povinnosti a už vôbec nie na zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloletého, uvedenú situáciu zavinil sám a táto nemôže byť na ťarchu dieťaťa. Vyživovacia povinnosť je prvoradá povinnosť každého rodiča a túto si rodič musí plniť aj na úkor svojich osobných potrieb. V prípade, že by aj matka maloletého mala k plneniu vyživovacej povinnosti taký odsúdeniahodný prístup ako jeho otec, vzniká otázka, kto by potreby dieťaťa zabezpečoval. Matka si riadne plní svoje povinnosti k maloletému a pre správanie sa otca nemôže sama znášať vyživovaciu povinnosť. Povinný rodič sa má správať tak, aby svoje dieťa vedel riadne užiť. V konaniach starostlivosti o maloleté dieťa je na prvom mieste jeho záujem, tento je nadriadený nad záujem povinného rodiča, v danom prípade otca. Zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťa.

21. Súdna prax zastáva názor, že pokiaľ sa rodič zbavil svojim úmyselným konaním, kvôli ktorému bol obmedzený na osobnej slobode, objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu, nemožno túto skutočnosť vykladať na ťarchu výživou odkázaného dieťaťa.

22. V súvislosti s ďalšou vyživovacou povinnosťou otca súd uvádza, že túto mal otec aj v čase poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému W., teda otcovi nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, ktorú skutočnosť by súd mohol považovať za podstatnú zmenu pomerov odôvodňujúcu zmenu rozhodnutia o výživnom.

23. Otec je tiež vlastníkom bytu v Trnave a jeho prenájmom je otec schopný si zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov potrebných na plnenie si vyživovacej povinnosti.

24. Vzhľadom na uvedené dôvody súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

25. Podľa ust. § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle ust. § 52 CMP, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ust. § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku matka a procesný opatrovník nie sú oprávnení podať odvolanie, nakoľko sa tohto svojho práva v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku po vyhlásení rozhodnutia pred súdom účinne vzdali.

Proti tomuto rozsudku je navrhovateľ oprávnený podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.